

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za pouzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine.

„OBRRTNI VESTNIK“

izhaja tedensko in sicer vsak petek ter stane:

celoletno Din 40—
polletno Din 20—
posamezna številka . . . Din 1—

Glasilo obrtništva Dravske banovine.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Borštnikov trg št. 1.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani 10.860.

XIV. letnik.

V LJUBLJANI, dne 9. oktobra 1931.

Štev. 40.

Iz uprave „Obrtnega Vestnika“

V prihodnjih dneh bo razposlala uprava položnice vsem tistim naročnikom, ki so z letošnjo naročnino v zaostanku. Cenjeni naročniki naj blagovolijo zaostalo članarino čimprej nakazati, ker le točno plačevanje naročnine je jamstvo za redno izhajanje in vzdrževanje lista.

Vprašanje osamosvojitve obrtniškega denarstva potom Zanatske banke in obrtništvo

Nekoliko misli o dosedanem neuspehu Zanatske banke pri nas.

Že od 1. maja t. l. posluje v svojih ličnih a skromnih prostorih na Dunajski cesti 31. podružnica Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije, edinega bančnega zavoda pri nas, ki je namenjen v smislu posebnega zakona kraljevske vlade z dne 30. januarja 1926 izključno le podpori, napredku in gospodarski osamosvojitvi vsega jugoslovenskega obrtništva.

Da zamoremo pri vprašanju, ki ga hočemo v naslednjem razpravljati, govoriti odkrito, objektivno in stvarnem položaju odgovarjajoče, je vsekakor potrebno, da posežemo nekoliko nazaj v predzgodovino naše ljubljanske podružnice Zanatske banke.

Čim je bil od strani kraljevske vlade 30. januarja 1926. objavljen zakon o Zanatski banki, takoj je postala akcija za osnovenje tega zakona aktualna in merodajni moške iz krogov obrtništva, tako iz prestolnice kakor tudi iz ostale države, ki jim je bilo do finančne in gospodarske povzdige ter konsolidacije številnega obrtniškega stanu, so takoj pričeli s pripravljalnimi deli tako, da je v resnici že 1. aprila 1927 Zanatska banka zagledala luč sveta z ustanovitvijo centralne v Beogradu in istočasno glavne podružnice v Zagrebu. Če premostrimo zakon o Zanatski banki, videli bomo, da ta predpisuje istočasno ustanovitev centralne v Beogradu, obenem pa predvideva tudi čimprejšnjo ustanovitev nadaljnjih podružnic po vrstnem redu, kakor sledi: Ljubljana, Sarajevo in izpostave v Splitu, Skoplju ter Novem Sadu.

Že centrala, kakor glavna podružnica, sta bili osnovani v času, ko je svetovna gospodarska kriza pričela zavzemati od dne do dne ostrejšo obliko. Zato je povsem naravno, da je bilo tedaj začetno delo zavoda, ki je pričel orati ledino in dosedaj povsem neobdelano ledino obrtniškega kreditnega vprašanja, trd in kočljiv oreh za vse one, ki so si nadelo nalogo osvoboditi zlasti srbskega obrtnika izpod »zeleniškega« jarma, banki sami pa postaviti močne, solidne in trajne temelje, na katerih bi bilo mogoče pozneje vsak čas graditi naprej v korist osvoboditve vsega jugoslovenskega obrtništva. Pomanjkanje najnujnejših finančnih sredstev, ki jih je bilo treba čimprej nuditi gospodarsko propadajočemu obrtništvu, ni nudilo z rojstvom Zanatske banke baš rožnatih tal, posebno pa ne,

Dopravek

Zborovanje štajerskih obrtnikov in njihova večina za skupne zbornice.

V »Obrtnem Vestniku« št. 37 z dne 18. septembra 1931 ste objavili na strani 1 v stolpcih 1 do 4 članek z gornjim naslovom, v katerem trdite, da je prišlo kar pet zastopnikov zbornice agitirat in izvajati pritisk na ondotno obrtništvo. V smislu čl. 26 in 27 zakona o tisku zahtevamo objavo sledečega dopravnika: Zastopniki zbornice niso šli agitirati in se je zborovanje vršilo brez vsakega pritiska s strani zbornice.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Predsednik: Ivan Jelačin s. r. Tajnik: Mohorič s. r.

kričali kot skrajno ozkosrčnost od strani merodajnih činiteljev. S tem so seveda izpodnesli prestižu Zanatske banke v slovenskem delu naše države tla, ki so bila zgrajena na socialnem svojstvu tega zavoda. Zahtevali so seveda takoj najnižje pogoje, ki jih ne daje noben drug zavod v naši ožji domovini, vse mogoče olajšave, izpremembe itd.; delnice te banke pa bi seveda podpisal nekdo drugi. Posledica tega je bila, da je ta gonja odzvela tudi drugim, od tedaj še optimističnim obrtniškim krogom vero v pravi smoter Zanatske banke v Dravski banovini in je temu primerno seveda tudi akcija za podpisovanje delnic uspela le v skrajno skromnih mejah. Vsega skupaj je bilo v Dravski banovini subskribiranih le za 1,237.600 Din delnic Zanatske banke.

Na eni strani vztrajna zahteva slovenskega obrtništva po podružnici tega zavoda v Ljubljani, na drugi strani pa omejen »uspeh« pri subskripciji delnic, sta seveda mogla le razočarati še tako optimistična in dobro hoteča mnenja in upravičeno vzbuditi vprašanje, bode li imela zavodova podružnica v Ljubljani pri poznanem, visoko razvitem denarstvu v Dravski banovini, pri tako minimalnem zanimanju, ki so ga tedaj pokazali obrtniki za svoje lašno najkoristnejšo akcijo, zaželeni uspeh ali ne. Nikdo pač ne more zahtevati tega, da bi Zanatska banka v Dravski banovini kazala samo svoje socialno svojstvo, pri tem pa seveda stvarno imela izgubo, ki bi jo imeli kriti srbski in hrvaški obrtniki. Vodstvo Zanatske banke v Beogradu je zastopalo samo svoje pravično in objektivno mnenje, če je reklo: »Kdor hoče imeti enake pravice in koristi od zavoda, ta mora prevzeti tudi enake dolžnosti!«

Obrtništvo v Srbiji in Hrvatski je vsekakor storilo svojo dolžnost, če pogledamo, da sta podpisali samo Srbija za 29,850.600 Din delnic in Južna Srbija, ki je poznana po svojih revnih razmerah, še posebej s Črno goro skoroda za Din 3,000.000; Hrvaška in Slavonija, Dalmacija, Vojvodina, Srem, Bosna in Hercegovina pa so podpisali skupno približno 11,000.000 Din.

Marsikdo bo seveda mnenja, da je povsem naravno, če je Srbija sama podpisala domala polovico celokupnega bančnega kapitala, ki znaša 75,000.000 Din, ker ima od zavoda tudi pričakovati največje koristi. Prav resnica je to, ki je ne oporekamo, vendar le v toliko, da ima Srbija največje koristi baš med drugim radi tega, ker je pokazala za zavod največje zanimanje. Koristi bi v tem pogledu prav gotovo tudi za Slovenijo ne izostale, če bi bilo zanimanje za zavod sorazmerno v skladu z vztrajno zahtevo po podružnici. Pod obstoječimi fakti pa si usojamo na vsakogar izmed onih kritikov bančnega poslovanja in njenih pogojev povedati naše mnenje: »Gospodje, pri interesu za edini povsem obrtniški denarni zavod v državi, ki ste ga vi zanj pokazali, ne morete zahtevati zlatih gradov in izjemnih pogojev, ki Vam jih ne nudijo ostali zavodi v Dravski banovini, pri katerih ste več ali manj zainteresirani.« Krave čisto naravno ne moremo kupiti za Din 10, ker nam je tudi nihče za to ceno ne proda!

Uspeh idealne akcije po osamosvojitvi obrtniškega kredita in ostalega denarstva v Dravski banovini in predvsem za njega osvoboditev izpod odvisnosti nešteti lokalnih, več ali manj strankarskih denarnih zavodov je bil torej le mi-

nimalen in za obrtnika uprav sramoten, zato, ker imamo mi Slovenci, priznajmo odkrito, pri pretem stvarnem delu in resni volji preveč besedi in preveč zahtev. Naš napredek in vsa naša obrtniško-gospodarska, lepo zamišljena in koristna osamosvojitve, sloni v pretežni večini le na zahtevah, prav malo pa na dolžnostih, ki se jih vsakdo izogiba.

»Nezakonsko dete smo pač hoteli imeti v podružnici Zanatske banke v Ljubljani, sedaj pa, ko bi bilo potrebno dete preživljati, ni najti ne očeta — ne matere!«

Vprašam Vas, slovenski obrtniki, zakaj vztrajate pri drugih denarnih zavodih še pod mnogo težjimi pogoji (12—14% obresti in še več, nevarnost, da se tam poljubno odpove kredit itd.) kot pa Vam jih nudi Vaš lastni zavod s svojo solidnostjo in pupilarno varnostjo? Zakaj? Zato, ker Vam na eni strani mečejo pesek v oči in ker ne znate računati, na drugi strani pa Vam manjka prave obrtniške samozavesti!

Spominjamo se tudi, kako so ob raznih prilikah delegacije, ki jih je poslalo slovensko obrtništvo že opetovano v eni ali drugi misiji v Beograd tudi zahtevali ustanovitev podružnice Zanatske banke v Ljubljani in s tem delež na koristih, ki ga nudi našemu obrtniku z brezobrestnimi 30,000.000 dinarji, ki jih je stavila država sama v ta namen na razpolago s prispevkom k bančnemu osnovnemu kapitalu.

Omeniti moramo tudi to, da smo pri nekem banketu v Kazini ob priliki ustanavljanja podružnice slišali iz ust nekaterih gospodov prav značilne izjave glasom katerih bi bila Zanatska banka v Ljubljani nepotrebna. Te izjave so že tedaj marsikomu, ki se je resnično zavzel za stvar, vzbudile upravičen dvom nad tem, da li nima podružnica Zanatske banke v Ljubljani tudi v javnosti zdravo podlago.

Enega glavnih vzrokov dosedanega neuspeha podružnice Zanatske banke v Ljubljani bi po svojem osebnem naziranju pripisovali, če hočemo biti nepristranski, sporu med obrtništvom, kateri spor pa je povzročilo vprašanje sistema obrtne zbornice. Obrtniški voditelji, ki so v prvi vrsti tudi poklicani, da zastopajo gospodarske in tu predvsem finančne koristi obrtništva z ozirom na kreditno pomoč mnogoštevilnim manjšim obrtnikom, so bili preko glave zakopani v borbo in okupirani z reševanjem principijelnih vprašanj, in pri tem jim je po mojem mnenju primanjkovalo časa za vprašanje Zanatske banke in s tem za vprašanje hitre in nujne finančne pomoči malemu obrtniku, kar predstavlja danes, v dobi splošne gospodarske krize, tudi najaktualnejši obrtniški problem. Onim obrtniškim voditeljem, ki bi se s prav isto vne-mo posvetili vprašanju obrtniškega kredita in osamosvojitvi obrtniškega denarstva sploh, pa bi bili prav gotovo hvaležni vsi obrtniki, in njihova imena bi tvorila vselej svetlo točko v zgodovini obrtništva Dravske banovine.

Kakor smo torej na eni strani vsaj v splošnem obdelali vzroke malih uspehov finančne in deloma tudi gospodarske osamosvojitve obrtništva v obče z ozirom na rezerviranost obrtniških krogov samih, tako je naša dolžnost tudi na drugi strani, če hočemo obdržati objektivnost, opozoriti na vzroke tega neuspeha, izvirajoče neposredno od zavoda samega, ki predstavlja idejno in praktično predstavnicu

finančne osvoboditve obrtništva, to je Zanatska banka.

Bodimo odkriti in ne zamočimo ničesar, četudi se bo čutil marsikdo prizadetega. V interesu splošnih koristi obrtništva je, da natočimo čistega vina vsem, ki jim je za napredek obrtništva in njegovega denarnega zavoda, kajti le resnica lahko reši podružnico iz nastalega mrtvega položaja.

Podružnica je bila osnovana v času najhujše borbe v obrtništvu. Kdo nosi v tem oziru odgovornost, je težko dognati. Vsekakor pa bi se moralo obrtništvo Dravske banovine zavedati, da ni umestno in je celo škodljivo za zavod, kakor za moralni nivo obrtniškega stanu samega, identificirati zavod s koritom in ga celo spravljati v zvezo z vprašanjem sporov. Na ta način seveda ni bilo mogoče postaviti temeljev podružnice Zanatske banke v Ljubljani na zdravo in mirno podlago, ki bi je tudi še tako vehementni in ekstremni stresljaji na zunaj ne omajali in bi podružnica na drugi strani vselej predstavljala oni nevtralni, čisto stvarni del obrtniških stremeljenj, kjer bi se ne mogel nikdar pojaviti kak nesporek, skratka idealizirala bi obrtniško-gospodarsko skupnost. Da se spravlja Zanatsko banko v zvezo s sporom v obrtništvo radi sistema zbornice, je pripisovati le nesrečnemu naključju, da sega rojstvo njene podružnice v Ljubljani baš v dobo najhujše borbe na zunaj.

Dolžnosti merodajnih faktorjev v podružnični upravi pa so bile zato od vsega početka mnogo večje, kot bi bile v kakem drugem slučaju in v prvi vrsti bi moralo vodstvo v vseh vprašanjih, pa bodisi še tako majhnih in navidezno brez-pomembnih, postopati skrajno previdno in vsestransko, brez ozira na navidezne koristi ene ali druge strani, pa bodisi to tudi z ozirom na različne želje obrtnikov. Naloga merodajnih faktorjev je bila torej že od vsega početka: z vsemi na razpolago stoječimi sredstvi in z vso gospodarsko in lokalno uvidevnostjo paralizirati in onemogočiti vse poznejše očitke in različne domneve in s svojim stvarnim in nesebičnim delom za banko in preko nje za obrtništvo, enkrat za vselej izpodbiti nevarna tla, ki so se začela pomikati pod noge podružnice Zanatske banke v Ljubljani. Tako ne bi bilo mogoče, da bi se na eni strani spravljal Zanatsko banko v kakršnokoli zvezo s kakim spornim vprašanjem v obrtništvu.

Poleg tega bi bilo potrebno, da se obrtništvo samo zainteresira za ta zavod, ker je pri nas vse polno drugih konkurenčnih zavodov, ki so se že preje

Popravek

Čevljarji zborujejo proti Bat'i.

V »Obrtnem Vestniku« št. 32 z dne 14. avgusta 1931 ste objavili članek z gornjim naslovom, v katerem se na drugi strani prvi stolpec, trdi, da se Zbornica vse premalo briga in da je kriv temu le sistem skupnih zbornic ter da bi že zdavnaj kaj dosegli in tudi Bat'i preprečili udeleževanje na naših tleh v škodo našega obrtnika, če bi imeli ločene zbornice. V smislu čl. 26 in 27 zakona o tisku zahtevamo objavo sledečega popravka:

Zbornica se je vedno intenzivno brigala za čevljarstvo obrtništvo in dosegla tudi pozitivne uspehe proti neljalni konkurenci Bat'e. Skupna zbornica je storila vse, posredovala od najnižjih do najvišjih oblasti z vlogami, intervencijami ter deputacijami in ločena ne bi mogla niti več storiti nifi več doseči.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Predsednik: Ivan Jelačin s. r. Tajnik: Mohorič s. r.

več ali manj bavili s kreditiranjem obrtništva in ki se še sedaj uspešno in s pomočjo dobrega in temeljitega poznavanja in obvladanja lokalnih prilik bavijo proti invanziji inicijative Zanatske banke, ki se v nasprotju s tem skuša in hoče šele priučiti življenju in eksistenci med domačimi razmerami, mesto da bi s tem temeljnim predpogojem že prišla med nas.

Drugi predpogoj napredka podružnice v Ljubljani pa je, da pokaže predvsem Upravni odbor centrale Zanatske banke v Beogradu dobro voljo, da hoče s svoje strani prilagoditvijo poslovnih pogojev našim krajevnim razmeram in potrebam,

z znižanjem obrestne mere na enako višino z drugimi merodajnimi zavodi pri nas in pametno ter praktično finančno priliko v Dravski banovini, ustvariti zdravo, solidno in močno podlago svoji podružnici v Ljubljani, ne pa z zavlačevanjem in bojazljivim reševanjem zahtev slovenskega obrtništva, še na poslednje prosto kolo namestiti zavoro, pod katerimi podružnica jedva more še gibati. Naj ne misli nihče, da so takšne zahteve slovenskega obrtništva kaka »posebna klobasa« ali separatizem. V interesu vsakega denarnega zavoda samega, ki pride med nas je, da se prilagodi našim običajem in razmeram, posebno pa v pogledu na dejstvo, da je finančno vprašanje naše banovine ogromno razvito po vzorcu zapada in sloni na skrajno solidnih bazah, kar nikakor ne smemo prezreti. In zato, hočeš ali nočeš bo vselej potrebno, kadar bo v Beogradu na dnevnem redu vprašanje ljubljanske podružnice Zanatske banke, da tvori njeno vprašanje posebno poglavje tako z ozirom na razprave kakor tudi na rešitve. To pa zgoj, poudarjamo še enkrat iz posebnih denarnih in gospodarskih ozirov, ki so merodajni slovenskemu delu jugoslovenskega obrtništva.

Če hočemo, da bo podružnica Zanatske banke v Ljubljani obstojala in napredovala, če hočemo, da bo z njo vred rastla tudi obrtniška finančna in gospodarska samozavest, tedaj pojdemo vsi brez izjeme radikalno na delo, popravimo pravočasno vse napake in sklenimo med seboj in javnostjo čiste in poštene račune.

Na ta način pa ako resnično utrdimo položaj banki, ki je predvsem edini obrtniški denarni zavod, podprt od države, bo uspešen naš razvoj in razvoj domače obrti, mlajših moči, ki jim poleg dobre teoretične in praktične podlage manjka predvsem finančne možnosti življenja. Možnost usposobiti tako zdravo finančno življenje je pa mogoča edino le denarnemu zavodu, pri katerem ima tudi država svoj delež, da ga podpira z ozirom na to, ker se zaveda, kolikega pomena so dobri obrtniki našem narodu pri njegovem razvoju.

»E.«

Bat'ova popravljavnica v Zemunu prepovedana

Akcijski odbor saveza čevljarjskih mojstrov Kraljevine Jugoslavije v Beogradu mi pošlje prepis odloka Ministrstva Trgovine in Industrije v Beogradu oziroma Mestnega načelstva v Zemunu, ki se glasi:

Kraljevina Jugoslavija, Ministarstvo Trgovine in Industrije, Industrijsko Zanatsko odelenje Br. 27639 od 21. avgusta 1931 god. Beograd.

»Bata« cipela in kože a. d. iz Zagreba žali se Ministarstvu trgovine in industrije protiv odluke Gradskog načelstva u Zemunu od 26. juna 1931 god. broj 7308, kojom je ova firma odbijena od traženja, da joj se izda dozvola za otvaranje mehaničke popravljavnice cipela u Zemunu.

Po razmotrivanju žalbe i žalbenih navoda, kao i odnosnih akta ovog predmeta, našao sam, da je ožalbena odluka pravilna i na zakonu osnovana, iz razloga u njoj navedenih.

Stoga a na osnovi § 166 obrtnog zakona, zak. č. 1. od 1884 god. čl. 18 zakona o državnom savetu i upravnim sudovima, čl. 6. zakona o nazivu i podeli Kraljevine na upravna područja i rešenja Predsednika Ministarskog saveta broj 12297 od 10. III. 1930 god.

rešavam:

da se žalba »Bata« cipela i kože a. d. iz Zagreba odbaci kao neumesna o čemu se žalitelj, sa ovim rešenjem izveštava.

Taksa za ovo rešenje naplaćena je, pripljevana u aktima br. 27639/31 i propisno poništena.

Ministar Trgovine i Industrije
Dr. Kumanudi s. r.

Gornje rešenje Ministrstva Trgovine in Industrije je tretje, s katerim se je Bati zabranilo ustanovitev njegove popravljavnice in sicer v Sarajevu, v Mostarju in sedaj v Zemunu. Iz tega je razvidno, da je rešitev obrtne oblasti I. stopnje vedno merodajna za poznejši postopek pri banski upravi kakor tudi pri ministrstvu. Naše obrtne oblasti pa vedno zagovarjajo, češ, da so izdale obrtni list

tvrdki Bata po pritisku banske uprave, ozir. ministrstva. Ali nekaj je, kar oblasti v drugih krajih naše države ugotovijo, kar pa pri nas ne najdejo, to je, da Bata zaprosi vedno za dovoljenje rokodel. obrti čevljarjev, medtem ko ima pozneje mehanično delavnico, katera se po drugod prepove, pri nas pa ima tvrdka Bata za mehanične delavnice izdane obrtne pravice za rokodelsko obrt. Kar pa je največ krivo na vsem je to, da naši čevljarji samo kritizirajo, če bi jim pa kdo tudi pomagati hotel, jim tega ne more, ker nimajo kroti konkurenci niti toliko, da bi pisali eno dopisnico. V številki 26. »Obrtnega Vestnika« sem pozval vse čevljarjske, skupne in oblačilne zadrug, naj naznanijo zvezi čevlj. zadrug ali ima Bata v njih okoliših trgovino s čevlji, in če je ta trgovina vezana s popravljavnico. Zveza čevljarjskih zadrug pa je dobila na to vprašanje, oziroma na ta poziv beri tri odgovore. Ako se gospodje okoli zadrug brigajo za svoje članstvo, potem naj storijo to sedaj, ko nas k temu poziva akcijski odbor saveza čevljarjskih mojstrov v Beogradu. Odgovori naj se pošljejo na naslov predsednika zveze čevljarjskih zadrug za Dravsko banovino: Krajcer Anton v Mariboru, Orožnova ulica 6.

Krajcer Anton.

Razglas davčne uprave za mesto Ljubljana

Dokler se ne izvrši nova odmera zemljarine, zgradarine, pridobnine, rentnine in družbenega davka za tekoče leto 1931, morajo davčni obvezanci plačevati te davke po predpisu iz prejšnjega leta, to je iz leta 1930. Od tega so izvzeti samo oni davčni zavezanci, ki so prijaviili prestanek davčne dolžnosti (člen 147 zakona o neposrednih davkih).

V smislu člena 148 pravkar omenjenega zakona o neposrednih davkih in njega pravilnika, dospel je 1. oktobra 1931 že v plačilo četrti obrok zgradarine, pridobnine, rentnine, družbenega davka, pavšalnega davka na poslovni promet in vojnice. Vsi ti že v plačilo dospeli četrtletni davki se morajo plačati najkasneje do 15. novembra 1931. Kdor bi do tega dne ne plačal zapadlega, se mu od neplačane vsote zaračunajo 6% zamudne obresti in se izterja neplačani davek z obrestmi vred prisilno.

Zemljarina dospe v plačilo ter se mora plačati v dveh enakih letnih obrokih, najkasneje dne 15. avgusta 1931 in dne 1. novembra 1931, sicer se bodo istotako zaračunale 6% zamudne obresti in se bodo neplačane vsote prisilno izterjale.

Davek novih davčnih zavezancev in davek za nove davčne predmete, ki se bo odmeril med tekočim davčnim letom, dospe v plačilo oni dan, ko se bo davčnim zavezancem pravilno izročil plačilni nalog ali odlok, plačati se pa mora 30. dan po vročitvi plačilnega naloga odnosno odloka, in sicer v onem znesku, ki je po zakonskih rokih že dospel v plačilo.

Splošni 1% davek na poslovni promet onih zavezancev, ki ga plačujejo po knjigi opravljenega prometa, dospe in se mora plačati za III. četrtletje 1931 najkasneje do 30. oktobra 1931.

Obvezanci skupnega davka na poslovni promet, ki so se izjavili, da bodo plačevali ta davek po vplačilih v gotovini in menicah, morajo tudi izvršiti plačilo davka po tarifi najpozneje čez 30 dni po preteku vsakega meseca, oni pa, ki so se izjavili za plačilo davka po napravljenih računih, morajo davek vplačati najpozneje čez 30 dni po preteku vsakega meseca.

Davek na rente, ki se pobira v smislu čl. 71 zakona o neposrednih davkih posredno po dolžniku, se mora plačati v 45 dneh po poteku vsakega polletja, tedaj za I. polletje do vštetelega 14. avgusta 1931.

Uslužbeni davek, kakor tudi davek na samce, ki so ga pobirali službodajalci in sicer:

1. državne in samoupravne institucije;
2. družbe, ki polagajo javno računo in ki so vsled tega načelno zavezane družbenemu davku, in sicer v obeh teh primerih brez ozira na število zaposlencev,

3. ostali delodajalci, če zaposlujejo mesečno povprečno nad 20 zaposlencev, morajo odpremiti davčni upravi najkasneje do 15. dne po preteku vsakega meseca.

Ostali delodajalci pa plačujejo ta davek potom davčnih znamk na vse služke, in sicer s tem, da nalepijo te znamke ob vsakokratnem izplačilnem roku v knjižici za uslužbenski davek na zato določenem mestu in znamke uničijo.

Davek na samce pa morajo tudi vsi ostali delodajalci odpremiti davčni upravi brez izjeme v gotovini, in sicer najkasneje do 15. dne po preteku vsakega meseca.

Krajcer Anton:

Poročilo o mednarodnem kongresu čevljarjev na Dunaju

(Nadaljevanje.)

SKLEP

k 5. točki dnevnega reda »Strokovno glasilo«

Na posvetovanju Prvega mednarodnega kongresa čevljarjev na Dunaju dne 11. in 12. septembra 1931 zastopani delegati domačih in tujih čevljarjskih organizacij priznavajo in cenijo dosedanje delo celokupnega strokovnega časopisja, katero je v strokovno tehničnem in gospodarskem oziru naravnost mojstrsko delovalo, pridejo pa v svojih posvetovanjih do sledečega zaključka:

Po pretehtanju popolnoma spremenjenih obrtnopravnih, gospodarskih in socialopolitičnih razmer, katere v času primernih spremembah čevljarjske stroke in nje naraščaja po strokovnem tehničnem in gospodarskem razvoju naravnost ukažujoče zahtevajo, je tudi strokovno časopisje poklicano, da vodi v javnem mnenju glavno besedo, da postane duševno orožje strokovnih organizacij, ter strokovno izobraževalni in pojasnevalni organ skupnih interesov čevljarjske stroke v vseh državah, ter da se v smislu predavanj o napredku časa, razvoju tehnike in o potrebi razvoja strokovnih organizacij uredi.

Zavedajoč se, da enake preuredbe tudi materialnih sredstev in požrtvovalnosti zahtevajo, je častna dolžnost vseh stanovskih čevljarjskih organizacij, strokovno glasilo tudi podpirati in naročilo istega v interesu skupnosti pri vseh članih obligatorno vpeljati.

SKLEP

k 6. in 7. točki dnevnega reda »Strokovno šolstvo ozir. pomočniški in mojsterski izpiti«

Prvi mednarodni kongres čevljarjev na Dunaju 1931 poveri prezidij državnega saveza čevljarjev v Avstriji z nalogo, da bo dne 12. septembra 1931, v tretjem odboru o strokovnem šolstvu in pomočniških in mojsterskih izpitih storjene predloge in pripombe na primerni način sestavil in na kompetentna mesta, na kongresu zastopanih držav prenesel.

Čevljarji pristanejo na svoji zahtevi za temeljito preuredbo in bogato financiranje njih stročno poučnih zavodov, da zamorejo isti tako vajencem, pomočnikom kakor tudi mojstrom nuditi napredek v znanstvu in sposobnosti, kar oni v današnjem najhujšem eksistenčnem boju potrebujejo. Strahovita konkurenca mehaničnih izdelkov sili čevljarja do izdelave najboljše in najfinejše kvalitete, k čemur je potrebna tudi temeljita izobrazba v ortopediki.

Strokovne šole in tečaji se morajo potrebam pomočniških in mojsterskih izpitolov prilagoditi ter se naj z praktičnim delom gornjih delov in spodnje izdelave intenzivneje bavijo.

Za pomočniške in mojsterske izpite bo državni savez na Dunaju sporazumno z deželnimi savezi v Avstriji, kakor tudi z zastopniki inozemskih, vrhovnih čevljarjskih organizacij sestavil enotne smernice za dosego istih, a treba je napeti vse sile, da se ne samo pomočniški, temveč tudi mojsterski izpiti obligatorno uvedejo.

Kandidati za mojsterski izpit morejo že pri prijavi predložiti dokaz o izvršenem strokovnem tečaju, da se pred izpitolom lahko pripustijo k pripravljalnemu tečaju.

(Konec prihodnjic)

ZANATSKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE a. d. podružnica Ljubljana

Dunajska cesta štev. 31 (hiša Zidarjevih dedičev)

Telefon štev. 30—20.

Račun poštne hranilnice štev. 14.008.

Centrala: BEOGRAD

Glavna podružnica: ZAGREB

Podružnica: SARAJEVO

Daje menične in kredite v tekočem računu obrtnikom, vsem kreditnim zadrugam, ki posojujejo tudi obrtnikom in lombardira državne vrednostne papirje.

Sprejema hranilne vloge z ali brez odpovedi. Otvorja tekoče in žiro račune. Izdaja kavcije in garancijska pisma.

Kupuje in prodaja devize in valute za račun obrtnikov in obrtnih kreditnih zadrug. Izvršuje vse ostale bančne posle.

Kaj je novega?

Borze

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2258.60 — 2265.41, Bruselj 785.39 — 787.75, Curih 1098.45 — 1101.75, London 212.96 — 220.46, Newyork 5591.01 — 5608.01, Pariz 220.79 — 221.45, Praga 165.86 — 166.36, Trst 284.12 — 290.12

Industrijska sekcija zagrebske zbornice za ločene zbornice. Industrijska sekcija Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Zagrebu, je na svoji seji z dne 24. septembra 1931 obravnavala o vprašanju zbornic in se je izjavila za sistem ločenih gospodarskih zbornic. Iz te seje je izšel sledeči komunikat: »Na svoji seji, oddržani na dan 24. septembra 1931, industrijski odsek Zbornice za trgovino, obrt in industrijo je zaključil enoglasno sledeče: Povodom predstoječega izvida obrtnega zakona naproša se kraljevska vlada, a zlasti g. minister trgovine in industrije, da se istočasno reši tudi vprašanje organizacije gospodarskih zbornic in to na ta način, da se organizirajo ločene in samostojne industrijske zbornice. Taka industrijska zbornica s sedežem v Zagrebu bi obsegala področje savske, vrbaske in primorske banovine.« Sekcija je takoj obvestila o tem zaključku predsedništva zbornic in telegrafično sporočila vsebino zaključka g. ministru trgovine in industrije.

»Neprijeten« poziv hišnim posestnikom iz krogov Zveze hišnih posestnikov. »Moj dom«, glasilo hišnih posestnikov, priobčuje članek pod naslovom »Vsem hišnim posestnikom, zlasti ljubljanskim!« Med drugim bere mo v članku: »V interesu hišnih posestnikov samih smo primorani priobčiti odločno svarilo, da v sedanjih težkih časih odpuščajemo stanovanja samo v najnujnejših slučajih, da v stanovanju sprejemajo tudi družine z otroki in da se nikakor ne zahteva za stanovanje kakor tudi za poslovne prostore previsokih, da ne rečemo pretiranih najemnin. Dandanes padajo vse cene in bodo padle tudi najemnine. Radi previsokih najemnin si vsakdo skuša napraviti lastni dom, četudi le leseno barako. S tem se bo nazadalo preveč stanovanj, ki jih ne bo mogoče oddajati več niti za primerno najemnino v svrhu obrestovanja, radi tega marsikdo ne bo mogel več svoje hiše obdržati. S tem bodo začele cene hišam tudi v mestih padati, kakor se je to zgodilo kmetiskim posestvom. Za vzgled navajamo, da je organizacija v Belgiji 10 let na vse strani svarila pred visokimi najemnini. Ker posestniki niso hoteli tega upoštevati, je prišlo sedaj do katastrofe, da je samo v mestu Brüssel na prodaj 16.000 hiš, 12.000 pa je praznih stanovanj za oddajo. Ravno take razmere so v Antwerpnu, Lüttichu, Gentu itd. Tudi v Berlinu je okrog 40.000 stanovanj praznih, v Budimpešti pa okrog 8000. Tudi tam so cene hišam ogromno padle. Neprijetno nam je o tem pisati in dajati svarila kakor tudi pouk našim posestnikom. Naloga vsake organizacije mora biti, dajati pravočasno nasvete in se s tem izogniti posledicam, ki bi lahko postale katastrofalne za vso hišno posest v Ljubljani in tudi drugod. Zato prosimo naše ljubljanske hišne posestnike in tudi v drugih krajih, naj prav dobro premislijo o tem našem apelu, ki je napravljen z najboljšim namenom, da pa pri tem naši posestniki pogledajo malo okrog sebe in tudi po drugih državah, pa bodo takoj na jasnem, kak je danes položaj hiš-

nih posestnikov skoro po vsem svetu in koliko previdnosti in preudarnosti je treba, da tudi mi ne pridemo v enake neugodne razmere.« Neprijetno je torej, dajati taka svarila hišnim posestnikom, pravi pisec. Seveda bi bilo mnogo bolj prijetno, najemnine še podražiti! Vendar kaže gorenji poziv Zveze hišnih posestnikov, da se bodo oziroma, da se morejo tudi hišni posestniki spametovati, sicer jim grozi isto, kakor njih tovarišem v Belgiji itd. Mi samo še pripomnimo, da je zadnji čas, da so posestniki sami sprožili to vprašanje, za katero se je časopisje doslej brez uspeha borilo. Namreč vprašanje previsokih, dostikrat naravnost oduševskih najemnin v Ljubljani.

Vlagatelji, ne silite narodnega premoženja v propast! Poziv Zveze jugoslovanskih hranilnic. — Brezvestnim hujskačem treba stopiti na prste. Na jubilejni seji nemških hranilnic je dne 28. m. m. govoril tudi državni kancelar Brüning, ki je odločno nastopil proti vsakemu, tudi najmanjšemu poskusu inflacije. Poudarjal je veliko važnost angleške valutne krize ter pomen odločitve nekaterih drugih držav (Švedske, Norveške in Danske), da se ukine zlata valuta. Nemčija je trdno odločena braniti in držati svojo zlato marko, ker je to prvi pogoj za napredek Nemčije in najboljša opora marke. »Trebajo je ščititi varčevalce (vlagatelje) ter jim ohraniti njih denar, da jim tudi v bodoče ne propade,« je dejal Brüning. V enakem smislu je tudi predsednik Državne banke krepko nastopil proti poskusom, slabiti podlogo državne marke. In pri nas? Tisti srečni in oblagodarjeni ljudje, katerim mora biti največ do tega, da je dinar čvrst in da se naša valuta ne poslabša, ti ljudje vlagatelji v denarnih zavodih, zbegani po temnih in koristolovskih elementih, morda celo emisarjih tujih, nam sovražnih držav, se navale trumoma na naše solidne in trdne denarne zavode ter dvigajo oziroma hočejo dvigniti vse svoje vloge, češ dinar bo propadel in mi bomo ob svoj težko prisluženi in pristradani denar. Vsak količkaj razsoden človek ve, da denarni zavodi ne drže zaupnega jim denarja v svojih blagajnah ali v kletih, marveč da ga morajo, ako hočejo vlagateljem plačati obresti, razposoditi, da donaja obresti in da oploja naše narodno gospodarstvo. Ti ljudje, ki brez vsake stvarne potrebe — zgolj iz neupravičene bojazni, da utegne dinar pasti —, dvigajo svoje naložbe, ravno ti ljudje hočejo s svojim nesmiselnim početjem od Narodne banke izsiliti inflacijo, ti vedé ali nevedé delajo na to, da bi naša stabilna valuta oslabela. — Kolkor mi poznamo položaj, se to ne bo zgodilo, zakaj Narodna banka budno pazi na to, da zlata podloga ostane na zakonito določeni višini in da zbog tega ni najmanjšega povoda, bati se za naš dinar. Vrh tega se je pa tudi naša trgovinska bilanca v poslednjem času tako popravila, da bo po vsej priliki ob koncu leta aktivna. Če kedaj, je v teh težkih časih nujno potrebno, da se zavedamo svoje skupnosti in da imamo pred očmi višje cilje in blagor nas vsch, ne pa le posameznikov. Nepotrebno, čezmerno dviganje denarja iz denarnih zavodov ima za posledico, da ga zbog tega končno tudi tisti ne dobi, ki ga v resnici potrebuje, in da utegne priti do tega, da se bodo morala posojila in krediti izterjavati. In bodo razna podjetja prisiljena ustaviti obrate in plačila. Zatorej, vložniki, ne tirajte narodnega premoženja v propast! Kdor tišči denar doma, se pregreši na skupnih interesih naroda in države, škoduje pa tudi sam sebi, ker

Vsem naročnikom!
Da bo mogoče list redno izdajati, prosimo vse cenj. naročnike, da takoj poravnajo zaostalo naročnino.

mu denar doma leži mrtev in je v vedni nevarnosti, da mu ga kdo pokrade ali da mu morda celo zgori, kar se je že čisto pripetilo. Da naše gospodarstvo ne zaostane, da se ne poveča število brezposelnih in da brez težjih pretreslajev prebrodimo sedanje gospodarske neprilike, je neobhodno potrebno, da se denar ne shranja doma, marveč da neovirano kroži v prometu. Uprave naših denarnih zavodov so v večjih in izkušenih rokah, tako da jim brez oklevanja smete popolnoma zaupati. Brezvestnim hujskačem pa, ki begajo ljudstvo, bi bilo treba energično stopiti na prste. Videant consules! — Zveza jugoslovanskih hranilnic.

Obsodba Bat'ove reklame

V Batovih obratih je brezplačno popraviljanje čevljev nedopustno.

S kazensko razsodbo z dne 10. IV. 1931, št. 7921, je mestni načelnik v Mariboru obsodil H. I., poslovodjo v čevljarskem rokodelskem obratu tvrčke »Bata« d. d. v Mariboru, po § 34. zakona o pobijanju nelojalne konkurence z globo 2500 Din, oziroma ob neizterljivosti na 5 dni zopora zaradi prekrška § 32. l. c., storjenega s tem, da je dne 27. in 28. marca t. l. zastonj popraviljal strankam pete.

Zoper to razsodbo je imenovani po svojem pravnem zastopniku dr. R. A., advokatu v Mariboru, pravočasno vložil pritožbo z nastopnimi ugovori: Dejanski stan kaznivega dejanja po § 32. l. c. ni dan, ker je zastonjsko popraviljanje pet siromašnemu prebivalstvu socialnega pomena in je udomačeno dajanje daril ob raznih prilikah, kakršno tvrčka »Bata« v vseh svojih obratih prakticira; za izvršeno dejanje ne more biti odgovoren poslovodja obrata, ker v § 34. l. c. ni določena kazen zoper poslovodjo obrata, § 137. o. r. pa velja samo za prekrške obrtnega reda; končno ugovarja, da je naložena kazen previsoka in ni v nobenem pravnem razmerju z opravljenim poslom, ker je tvrčka z brezplačnim popravilom 200 parov čevljev mogla iztržiti največ Din 1520, pri čemer bi imela dobička samo 180 Din, v § 134. o. r. pa je določeno, da je pri odmeri kazni vpoštevati pridobljene koristi ali povzročeno škodo in bi torej kazen ne smela presegati višine dobička, ki bi ga tvrčka s podplatnim popravilom dosegla.

Kr. banska uprava prizivu ni ugodila iz naslednjih razlogov: Po § 32. l. c. je dopuščeno udomačeno dajanje daril ob novem letu ali drugih prilikah raznim stalnim potrošnikom ali dodajanje predmetov udomačene reklame kupljenemu blagu, prepovedano pa je zaradi privabljanja potrošnikov obetati ali dajati nagrado kakršnekoli vrste. Ni dvoma, da je dan dejanski stan prekrška tega določila. Po mnenju Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, izraženem v izjavi z dne 12. VIII. 1931, št. 10968, v smislu § 39. l. c., se obetanje brezplačnega popraviljanja čevljev in dejansko izpolnjevanje te obljube ne more sma-

trati za udomačeno dajanje daril oziroma za predmet udomačene reklame. Poleg tega pa je upoštevati še, da ni kaznivo zgolj udomačeno dajanje daril stalnim potrošnikom oziroma dodajanje predmetov udomačene reklame drugemu, kupljenemu blagu. Tvrčka se poziva na socialni pomen tvrstne reklame in v prizivu izjavi, da je izvršila popravila siromašnim plastem prebivalstva; priznava s tem, da ni izvršila popravila lastnim potrošnikom, niti ne kupcem vobče. Socialni namen podjetja ne more spremeniti dejstva, da je bila izvršena reklama v stanu doseči za podjetje predstvo na škodo drugih konkurentov, da je bila torej nasprotna dobrim običajem v poslovnem prometu.

Za izvršeno dejanje je kazensko odgovoren po točki 4. § 34. l. c., izvršilec dejanja, pa tudi njegov nasnovatelj ali soudeleženelec. Pritožnik je priznal, da je popravila izvršil, vedel pa je tudi za izdano reklamo. Zanika samo, da bi vedel, da je bilo izvršeno dejanje prepovedano po zakonu o pobijanju nelojalne konkurence, kar pa po načelu, da nepoznanje zakona ne opravičuje, ne izključuje krivde. Četudi ni bil sam nasnovatelj dejanja, pa je nedvomno, da je bil izvršilec in da je bilo kazen izreči zoper njega neglede na to, ali bi bilo smatrati, da je dana njegova kazenska odgovornost po § 137. o. r.

Kraljevska banska uprava pa je ugodila predlogu pritožnika, da se mu kazen zniža. Upoštevati je, da je verjetno, da z izvršenim dejanjem ni bil dosežen tolikšen uspeh, kolikoršna je višina globe in da je to pritožnikova prva kazen v zakonu o pobijanju nelojalne konkurence. Ni pa odmeriti kazni po višini ev. dobička od popravila, ker je upoštevati tudi dobiček, ki ga ima podjetje od privabljanja potrošnikov.

Glede na obrazloženo in na podstavi člena 73., 75. in 76. zakona o notranji upravi v zvezi s čl. 34. zakona o pobijanju nelojalne konkurence je kr. banska uprava razsodila, da se prizivu H. I. iz Maribora ne ugoti in napadena kazenska razsodba potrdi, v njej odmerjena kazen pa zniža na 300 Din globe ozir. 5 dni zopora.

Okusna in zdrava je Kolinska kava!

Pristopajte k Obrtniški Samopomoči!

Iz zadruge elektrotehnikov

Elektrotehniški Vestnik

Strokovna zadruga koncesijoniranih elektrotehnikov v Ljubljani, opozarja vse svoje člane, da prične s 15. oktobrom izhajati že dolgo zaželeni list: »Elektrotehniški Vestnik«. Vestnik bo prinašal vse novejšje predpise, razne tabele, oglase itd. Pri listu bodo sodelovali s tehničnimi članki in razpravami naši poznani elektro-inženjerji. Na gospode člane apeliramo, da priporočajo svojim službenecem list, ker bodo v njem poučni članki in vsi novejšji predpisi. Ravnotako priporočamo: »Elektrotehniški Vestnik« tudi drugim interesentom. Naroča se pri gornjem naslovu.

Dobave.

Dobave. Direkcija drž. železarnice Varenš sprejema do 14. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 2400 kg kave, 6000 kg svinjske masti in 10.000 kg riža.

Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 15. oktobra t. l. ponudbe glede dobave orodja, 600 kg masti za jamske vozičke in 150 kg cunj za čiščenje.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 19. oktobra t. l. ponudbe glede dobave delov za jamske vagonete in glede dobave zavor.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 19. oktobra t. l. ponudbe glede dobave lesa.

Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 13. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 1800 kg krp za čiščenje in 20.000 kg katrana; do 15. oktobra t. l. glede dobave 2000 komadov metel in 500 komadov krtač za ribanje; do 17. oktobra t. l. glede dobave 2091 m³ jutinega

platna. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Oddaja zakupa nove kolodvorske restavracije na postaji Grosuplje se bo vršila potom licitacije dne 20. oktobra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Prodaja lesa. Direkcija šum v Ljubljani sprejema do 19. oktobra t. l. ponudbe glede prodaje lesa. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Prodaja. Dne 20. oktobra t. l. se bo vršila pri upravi III. oddelka zavoda za izradu vojne odeče v Zagrebu licitacija glede prodaje raznih odpadkov od suknja, platna, usnja, krzna, železa, pločevine itd. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti upravi.)

Razpis.

V bolnici za duševne bolezni v Ljubljani je izvršiti elektroinstalacijska dela, ki so proračunjena na znesek Din 98.799. Ponudniki naj predložijo obvezne ponudbe, v katerih je navesti popust v odstotkih na uradne cene, najkasneje do 15. oktobra do 12. ure odseku 3. tehničnega oddelka kraljevske banske uprave, Novi trg št. 1, kjer so tudi v sobi št. 23 na vpogled tehnični elaborat ter vsi nadaljnji podatki in pojasnila.

Po odredbi bana: Načelnik tehn. oddel. Ing. M. Kraje s. r.

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Že v 24 urah

kemično snazi, plisira in barva obledele obleke, plašče, klobuke itd. — škrobi in svetlo-lika srajce, ovratnike in zapestnice. Pere, suši, monga in lika domače perilo

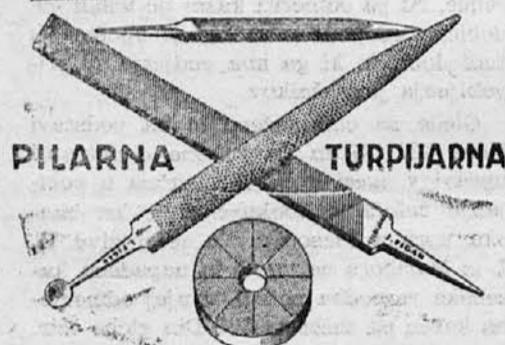
tovarna JOS. REICH.

Joan Mihelčič

elektr. konces. podjetje

LJUBLJANA, Borštnikov trg 1

ima na zalogi vsakovrstni električni material, žarnice in svetila. Prevzema v izvršitev električne instalacije. Jamči za solidnost in zmerne cene.

PILARNA TURPIJARNA

IVAN FIGAR LJUBLJANA

Gospodsvetska c. — Vošnjakova ul. 3. (v bližini restavracije „Novi svet“)

Zaloga, izdelovanje in popravilo vsakovrstnih pil (turpija) in rašpel. Delo se izvršuje strokovno po najnižjih cenah.

Pri večjem naročilu primeren popust.

Plačam enostransko tovarnino.

Strojno podjetje R. Willmann

LJUBLJANA

Slomškova ul. 3. Telef. 2055

Beneški jaremniki, cirkularke, nihalne žage najnovejše konstrukcije, brusilni stroji. Železni deli k pogonu mlinskih kamnov, zatornice.

Transmisijski deli kakor osovine, ležišča, spojke, jermenice vseh vrst in velikosti. Rebraste cevi iz kov. železa z ugodnim grelnim učinkom.

Elektro-tovorna in jamska dvigala, vitli in dvigalne ter transportne naprave.

Projektiranje in oprema žag in mlinov ter drugih industrijskih naprav.

Vsakovrstna popravila strojev.

Ponudbe brezplačno, na željo strokovnjaški obisk.

Tvornica ZA DUŠIK D. D.

in AGA-RUŠE

udružene Jugoslov. tvornice acetilena in oksigena d. d.

zadeveljujeta s svojimi prvovrstnimi proizvodi:

KARBIDOM-DISSOUS-PLINOM in KISIKOM

širo om vse Jugoslavije na stotine

avtogenskih varilcev

in nudita tisočermirno, lepe in solnčnobelo

acetilensko luč

Inkeriščajte tudi Vi to njihove proizvode v svoje korist!

Ustanovljeno leta 1889 **NAJNIŽJE CENE!** Telefon številka 2515

Brata Mosković

Ljubljana — Jurčičev trg

Strojila naročajte! **Veletrgovina usnja** Strojarske maščobe kupujte!

VI SIGURNO RABITE

RAČUNE, PISEMSKI PAPIR IN KUVERTE Z VAŠO FIRMO TER DRUGE POSLOVNE TISKOVINE TO VAM IZVRŠI SOLIDNO IN POCENI

TISKARNA **GRAFIKA** LJUBLJANA Resljeva cesta 4

Kdor oglašuje, ta napreduje!

AVGUST AGNOLA

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal in šip. Kompletne opreme za gostilne, restavracije, hotele, kavarne in bare

Luksuzni predmeti
Stavbno in umetno steklarstvo
Ljubljana, Dunajska cesta št. 10
Telefon 2478